

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА»**

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність – В5 Музичне мистецтво

Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

Д н і п р о

2 0 2 5

Розробник: викладачка **Анастасія ПЄСКОВА**

Розглянуто та схвалено на засіданні ЦК «Фортепіано»
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова циклової комісії «Фортепіано» Юлія ЖИТНА

Розглянуто та схвалено на засіданні ЦК «Теорія музики»
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова ЦК «Теорія музики» Ірина ГОРЧАКОВА

Розглянуто та схвалено на засіданні ЦК «Оркестрові струнні інструменти»
Протокол № 1 від «25» серпня 2025 року

Голова ЦК «Оркестрові струнні інструменти» Ольга КУТАКОВА

Розглянуто та схвалено на засіданні ЦК «Оркестрові духові та ударні інструменти»
Протокол № 1 від «25» серпня 2025 року

Голова ЦК «Оркестрові духові та ударні інструменти» Юрій ЛЕВИЦЬКИЙ

Розглянуто та схвалено на засіданні ЦК «Народні інструменти»
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Голова ЦК «Народні інструменти» Володимир КРАСНОШЛИК

Розглянуто та схвалено на засіданні ЦК «Академічний спів»
Протокол № 1 від «25» серпня 2025 року

Голова ЦК «Академічний спів» Юлія ХУДІЄНКО

Розглянуто та схвалено на засіданні ЦК «Мистецтво сучасного співу»
Протокол № 1 від «29» серпня 2025 року

Голова ЦК «Мистецтво сучасного співу» Юлія ПИСАРЕНКО

Розглянуто та схвалено на засіданні ЦК «Хорове диригування»
Протокол № 1 від «26» серпня 2025

Голова ЦК «Хорове диригування» Людмила ДУДАРЕНКО

Розглянуто та схвалено на засіданні ЦК «Мистецтво джазу»
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова ЦК «Мистецтво джазу» Ілля МИЧЛО

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Для здобувачів на основі базової середньої освіти: кількість кредитів ЄКТС — 9, Курси III—IV, Семестри V — VIII, загальний обсяг — 270 годин, з них індивідуальних — 142 годин, самостійних — 128 годин. Для здобувачів на основі повної загальної середньої освіти: кількість кредитів ЄКТС — 7, Курси II — III, Семестри III — VI, загальний обсяг — 210 годин, з них індивідуальних — 142 годин, самостійних — 68 годин.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Опрацювання заявлених завдань здійснюється самостійно за консультативною допомогою керівника педагогічної практики.

Програма педагогічної практики для здобувачів БСО

Завдання	V – VIII семестри. Опис завдань
Практичні завдання	
Завдання 1	Педагогічний досвід роботи з учнями мистецької школи. Аналіз контрольних заходів мистецьких шкіл. <i>Перелік проведених занять (у першому семестрі необхідно провести 7 занять): (дата, ПІБ учня/групи, тема уроку, над чим працювали) Аналіз відвіданих контрольних заходів. Висновки.</i>
Завдання 2	Відвідування занять викладачів Коледжу та інших навчальних закладів відповідного профілю. <i>Перелік відвідування (дата, час, кабінет, кількість відвідувань, педагог (викладач), студент (ПІБ, курс), дисципліна). Має бути 7 відвідувань. Бажано з різних предметів фахового профілю. Допускається відвідувати заняття з предметів свого рівня навчання та молодше.</i>
Завдання для самостійної роботи	
Завдання 1	Складання плану заняття / роботи над твором.
Завдання 2	Опис відвіданих занять, знайомство з навчальною документацією працівників школи.
Семестровий контроль (V-VII семестри): захист звіту.	
Залік (VIII семестр): захист звіту.	

Програма педагогічної практики для здобувачів ПЗСО

Завдання	III – VI семестри. Опис завдань
Практичні завдання	
Завдання 1	Педагогічний досвід роботи з учнями мистецької школи. Аналіз контрольних заходів мистецьких шкіл. <i>Перелік проведених уроків (у першому семестрі необхідно провести 7 занять): (дата, ПІБ учня/групи, тема занять, над чим працювали) Аналіз відвіданих контрольних заходів. Висновки.</i>
Завдання 2	Відвідування занять викладачів Коледжу та інших навчальних закладів відповідного профілю. <i>Перелік відвідування (дата, час, кабінет, кількість відвідувань, педагог (викладач), студент (ПІБ, курс), дисципліна). Має бути 7 відвідувань. Бажано з різних предметів фахового профілю.</i>
Завдання для самостійної роботи	
Завдання 1	Складання плану заняття / роботи над твором.
Завдання 2	Опис відвіданих занять, знайомство з навчальною документацією працівників школи.
Семестровий контроль (III-V семестри): захист звіту.	
Залік (VI семестр): захист звіту.	

ПОЯСНЕННЯ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ

Практичне завдання №1:

- Передбачає проведення занять з учнями мистецьких шкіл або навчального центру з практичної підготовки фахівців «Дитяча академія музики» Фахового музичного коледжу.

Практичне завдання №2:

- Передбачає відвідування занять викладачів Коледжу та інших навчальних закладів відповідного профілю.
Здобувач може відвідувати заняття з дисциплін фахового спрямування. Допускається відвідувати уроки з предметів свого рівня навчання та молодше.

Завдання для самостійної роботи №1:

- Складання розгорнутого та поетапного плану заняття у початковому закладі мистецької освіти на конкретних прикладах етапів та їх

наповненні. Або складання плану роботи над конкретним твором, призначеним для вивчення у початковому закладі мистецької освіти.

Завдання для самостійної роботи №2:

- Опис відвіданих занять з практичних завдань (опис декількох обраних занять (2-3) з практичного завдання №2).

Правила оформлення завдань в письмовому звіті.

Звіт заповнюється в запропонованому бланку (Додаток 1).

Шрифт - Times New Roman 14 (нежирний, не курсивом, не підкреслений).

Міжстроковий інтервал – 1,5.

Вирівнювання – по ширині.

Абзац – 1,25

Поля: зліва – 2см, зверху і знизу – 2 см, справа – 1,5см.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Критерії оцінювання знань і компетентностей з навчальної дисципліни «Педагогічна практика» (форма контролю – залік):

«Зараховано» (A-E за шкалою ECTS) ставиться:

- коли здобувач виконав всі завдання у необхідному зазначеному у формі Звіту обсязі;
- може доречно застосувати теоретичні знання;
- вільно відповідає на нестандартні питання;
- виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал та робити висновки; навчальна документація заповнена грамотно і професійно.

«Не зараховано» (FX-F за шкалою ECTS) ставиться:

- якщо здобувач не виконав повністю програму практики;
- у випадках, коли здобувач виконав програму практики не в повному обсязі;
- припускається суттєвих помилок під час відповіді,
- слабо орієнтується в окремих теоретичних положеннях;
- порушує логіку та послідовність під час заліку;
- навчальна документація заповнена неохайно, не в повному обсязі, або взагалі відсутня.

Рекомендована література

Основна

1. Андрощук І. Сучасні тенденції розвитку освіти в Україні // Молодь і ринок. 2023. № 1 (209). С. 17-21.
2. Афанасьєва Т. М., Доценко Н. В., Саркісян Г. О. Самоосвіта викладача в умовах змішаної форми навчання. 2021. 46 с.
3. Воевідко Л. Музична педагогіка: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2022. 240 с.
4. Богданов П. О. Використання елементів ігрової терапії у фортепіанній педагогіці. Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія: Психолого-педагогічні науки, (3), 2021. 123–128 с.
5. Василенко А. І. Особливості дистанційного навчання в класі фортепіано. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2020. 188–195 с.
6. Водоріз Г. А. Використання мультимедійних технологій на уроках фортепіано. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв, 2022. 45–52 с.
7. Гапотій В. Д. Основи ораторського мистецтва: навчально-методичний посібник. Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2019. 168 с.
8. Данильченко О. В. Формування емоційного інтелекту учня в процесі інструментального навчання. Молодий вчений, 2023. 114–118 с.
9. Коробова Н. В. Розвиток креативного мислення у початківців-піаністів. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка. Педагогічні науки, 2021. 203–207 с.
10. Кравченко А. С. Проблеми та перспективи викладання інструментальної педагогіки в умовах реформування освіти. Український мистецтвознавчий дискурс, 2020. 29–35 с.
11. Макаренко О. С. Сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів музичних шкіл. Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки, 2022 167–171 с.
12. Макарова Л. К. Педагогічні принципи Г. Г. Нейгауза у сучасному фортепіанному мистецтві. Наукові записки Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. 2023. Т. 3. 110–121 с.
13. Ніколаєва Л. І. Роль педагога в адаптації учня до фортепіано в донотний період. Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи, 2023. 89–94 с.
14. Онопрієнко О. О. Методика роботи над музичним твором: від аналізу до виконавської інтерпретації. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Педагогіка, 2021. 76–80 с.

- 15.Пасічна Ю. М. Формування навичок імпровізації як елемент сучасної фортепіанної педагогіки. Збірник наукових праць НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2022. 213–219 с.
- 16.Педагогічна майстерність: підручник / [Т. В. Петровська, Г. В. Жукова]; за заг. ред. Т. В. Петровської. К.: Позднішев, 2024. 402 с.
- 17.Соломонова О. Б. Асоціативне мислення як базовий принцип навчання в музичному закладі. Трансформація музичної освіти і культури: традиція і сучасність: збірник наукових праць, (6), 2020. 112–117 с.
- 18.Черкасов В. Ф. Теорія і методика музичної освіти. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2024. 472 с.
- 19.Шевченко І. В. Особливості роботи з дітьми з різними типами сприйняття музики. Теорія і практика сучасної музичної педагогіки, (4), 2020. 145–151 с.
- 20.Яковенко В. А. Технології змішаного навчання у підготовці майбутнього музичного педагога. Педагогічний альманах, (58), 2023. 112–117 с.

Додаткова

1. Воробкевич Т. П. Методика викладання гри на фортепіано : підручник / Т. П. Воробкевич. Львів : ЛДМА, 2001. 244 с.
2. Гаркуша Л. І., Економова О. С. Виконавська інтерпретація музичних творів у структурі професійної підготовки майбутнього педагога-музиканта / Л. І. Гаркуша, О. С. Економова // Професійна мистецька освіта і художня культура : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. К., 2016. 520–528 с.
3. Кашкадамова Н. Б. Фортепіанне мистецтво України : історичні нариси / Н. Б. Кашкадамова. Львів : Кінпатрі Лтд, 2017. 616 с.
4. Ляшенко О. Д. Художньо-педагогічна інтерпретація музичного твору в професійній підготовці майбутніх учителів музики / О. Д. Ляшенко // Теорія і методика професійної освіти. 2015. № 1. 45–52 с.
5. Методичні рекомендації з дисципліни «Методика викладання гри на фортепіано» : навч.-метод. матеріали. Київ : НМАУ, 2010. 56 с.
6. Рудика О.А. Виконавська і педагогічна діяльність професора Паризької консерваторії А. Юго. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич, 2022. Т. 2. Вип. № 48. С. 48–53.
7. Самостійна робота у фортепіанному класі : навч.-метод. матеріали / уклад. О. І. Тарасенко. Київ : НМАУ, 2012. 72 с.
8. Фалькова В.М. Навчання композиції та імпровізації обдарованих дітей: Методичний посібник для викладачів початкових навчальних закладів. Д. : Пороги, 2010. 59 с.
9. Юцевич Ю. Музичний словник-довідник. Тернопіль, 2003. 404 с.

10. Agay D. (ed.) *The Art of Teaching Piano : the classic guide & reference book for all piano teachers* / ed. by D. Agay. New York : Yorktown Music Press, 2004. 519 p.
11. Baker-Jordan M. *Practical Piano Pedagogy : the definitive text for piano teachers and pedagogy students* / Martha Baker-Jordan. London ; New York : Alfred ; Bloomfield, 2004. 468 p.
12. Faber N., Faber R. *Piano Adventures : Basic method (selected levels)* / Nancy Faber, Randall Faber. — [S.l.] : Faber Piano Adventures, 2005–2019.
Harnum J. *The Practice of Practice : how to boost your music skills* / Jonathan Harnum. Chicago : Sol-Ut Press, 2014. 332 p.
13. Jacobson J. M., Lancaster E. L. *Professional Piano Teaching. Vol. 1 : Elementary levels — a comprehensive piano pedagogy textbook* / Jeanine M. Jacobson, E. L. Lancaster. — Van Nuys, CA : Alfred Music, 2006. 408 p.
14. Klingenstein B. G. *The Independent Piano Teacher's Studio Handbook : everything you need to know for a successful teaching studio* / Beth Gigante Klingenstein. Milwaukee, WI : Hal Leonard, 2009. 464 p.
15. Klickstein G. *The Musician's Way : a guide to practice, performance, and wellness* / Gerald Klickstein. Oxford ; New York : Oxford University Press, 2009. 320 p.
16. Uszler M., Gordon S., McBride Smith S. *The Well-Tempered Keyboard Teacher* / Marienne Uszler, Stewart Gordon, Scott McBride Smith. — 2nd ed. Boston : Cengage Learning, 2000. 408 p.
17. Williams A. *The Piano Teacher's Survival Guide : inspiring teaching strategies, in-depth technical advice and imaginative ideas for piano teachers* / Anthony Williams. London : Faber Music, 2017. 192 p.
18. Williamon A. (ed.) *Musical Excellence : strategies and techniques to enhance performance* / ed. Aaron Williamon. Oxford : Oxford University Press, 2004. 328 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Дніпровська академія музики [сайт]. — Режим доступу: <http://dk.dp.ua/> (дата звернення: 30.01.2024).
2. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ [сайт]. — Режим доступу: <http://etnolog.org.ua/> (дата звернення: 14.02.2024).
3. Інститут проблем сучасного мистецтва [сайт]. — Режим доступу: <http://www.mari.kiev.ua/> (дата звернення: 27.03.2024).
4. Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка [сайт]. — Режим доступу: <https://lnma.edu.ua/> (дата звернення: 06.05.2024).

5. Національна академія мистецтв України [сайт]. – Режим доступу: <https://academyart.org.ua/> (дата звернення: 22.07.2024).
6. Національна музична академія України [сайт]. – Режим доступу: <https://knmau.com.ua/> (дата звернення: 19.04.2024).
7. Національна наукова бібліотека України імені В.І. Вернадського [сайт]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 11.06.2024).

Педагогічна практика

ЗВІТ

за __ семестр 2024 - 25 н/року

студента ____ курсу фахового музичного коледжу

циклової комісії _____

ПІБ _____

Практичні завдання

Завдання №1. Вивчення та накопичення педагогічного досвіду.

Перелік проведених уроків (у першому семестрі необхідно провести 7 уроків): (дата, ПІБ учня/групи, тема уроку, над чим працювали) *Аналіз відвіданих контрольних заходів. Висновки.*

Завдання № 2. Відвідування уроків викладачів фахового профілю.

Перелік відвідування (дата, час, кабінет, кількість відвідувань, педагог (викладач), студент (ПІБ, курс), дисципліна). **Має бути 7 відвідувань. Бажано з різних предметів фахового профілю.**

Завдання для самостійної роботи

Завдання №1. План роботи над твором або план проведення уроку.

Завдання №2. Опис відвіданих уроків з практичних завдань (опис декількох обраних уроків (2-3) з практичного завдання №2).

Результат _____